

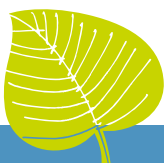
Ta en paus i badandet!

*Sommaröppet i kyrkorna
alla dagar kl 10-15*

Sommarmusik

Vad är väl en sommar utan ett besök i våra kyrkor? Sätt dig ner, se dig omkring i det vackra kyrkorummet, ta in orden och lyssna på musiken. Ett bra recept på en skön stund.
Läs mer om var och när på sid 8-9

- NY PRÄST I SUNDBORN sid 3
- GUNNEL BERÄTTAR OM GREJSAN sid 5-7
- UNIK PORTRÄTTSAMLING sid 10-11
- VARFÖR FIRA GUDSTJÄNST? sid 18-20
- ÄNTLIGEN, EN DIAKON I PASTORATET! sid 22

2019 – ett år att särskilt uppmärksamma Carl Larsson

I vårt pastorat finns ett av Sveriges största turistmål, Carl Larsson-gården. Människor kommer från hela världen för att se det unika konstnärshemmet som Carl och Karin dekorerade, skötte och byggde på. De kända och älskade akvarellerna skildrar ett idylliskt familjeliv.

I år uppmärksammar Falu kommun och Carl Larsson-gården att det var hundra år sedan Carl avled. Detta kan ni läsa mer om på sidan 10-11 i den här tidningen. I församlingen finns flera av Carls verk, både i församlingsgårdens porträttsal och i kyrkan som han dekorerade 1905.

Carl var inte den flitigaste kyrko-besökaren och skriver i sin självbiografi ”JAG” att han som vuxen försökt smita från Gud (s 103). Han hade ändå en relation till kyrkan och formulerar i ”JAG” några ord kring vad som kanske händer efter döden:

Så att vill man väl och handlar rätt, så nog har man en liten boning i himmelen, färdig och putsad tills man kommer. Hurra, det tror jag!

Konsten kan vara en brygga till det himmelska och nå något inom oss långt bortom orden. Genom att se på ett konstverk kan vi ana att det finns en himmelsk konstnär, Gud själv. För dig som besöker någon av våra vackra kyrkor nu under sommaren, kanske en aning väcks, om det gudomliga. För att låna Carl Larssons ord, om vad som kan finnas i ”vår lilla boning i himmelen”.

Jag önskar er alla en riktigt skön sommar, och välkommen till våra kyrkor!

Kalle Bengtz
kyrkoherde

Var du någon som inte får sitt Församlingsblad? Kontakta oss.

Redaktionskommitté: Kalle Bengtz, Jenny Ärnlov, Camilla Vallhagen, Hans Matsols, Inger Wahlman, Satu Sundström, Anne-Mari Arthursson & Lisa Staffas

Gudstjänster på äldreboenden i sommar kl 15.00

Risholmsgården

11/6 och 15/8

Källegården

8/6, 4/7 och 1/8

Lyssfallet

13/6, 11/7 och 8/8

PRÄST SUNDBORN

Camilla Vallhagen, tidigare präst i Svärdsjö, har under slutet av våren flyttat sin tjänstgöring till Sundborns församling.

Camilla kommer att välkomnas som församlingspräst söndag 2 juni vid mässan kl 11 i Sundborns kyrka.

PERSONALFÖRÄNDRING

I juni avslutar Helen Björ, vaktmästare i Enviken, sin tjänst i pastoratet för andra utmaningar. Hon kommer att avtäckas den 9 juni vid mässan i Envikens kyrka.

Vi riktar ett stort tack till Helen för hennes arbete i vårt pastorat och önskar henne allt gott i framtiden!

Kalle Bengtz, kyrkoherde

DIAKONVIGNING

Söndag den 9 juni vigs Ingela Blomström till diakon i Västerås domkyrka under högmässan kl 11.00. Pastoratets gudstjänster sammanlyses till Enviken, för att möjliggöra att så många som möjligt kan åka till diakonvigningen. Vi samåker i privata bilar.

Hör av dig till Kalle Bengtz senast tisdag 4 juni om du vill åka, så samordnar vi resan.

kalle.bengtzt@svenskakyrkan.se
0246-79 89 06

Vill du konfirmeras?

För dig som är född 2005 kommer i maj en inbjudan till konfirmation!

Det kommer att finnas tre grupper: En veckogrupp i Svärdsjö, en helgrupp i Sundborn och en sommargrupp i Enviken. Mer information finns i inbjudan.

Den 24 maj gör konfirmandledarna besök på Svärdsjöskolan för att berätta mer om konfirmandverksamheten.

Om du inte har fått en inbjudan, kontakta Johan Halvarsson på 0246-79 89 05

”Du måste leva i en attityd av tacksamhet. Det är nyckeln till ett liv i rikedom och lycka.”

Sir John Templeton

Vad är att vara rik och lycklig?

Av Jenny Ärnlov, präst

Det vore förmätet att hävda att lycka inte alls har med pengar att göra (lätt att säga för den som har), men vi vet att pengar inte per automatik ger rikedom; det finns människor med väldigt god ekonomi som ändå är fattiga och det finns folk som har ytterst begränsade ekonomiska ramar att röra sig inom, som ändå lever i överflöd. Hur vi har det inuti behöver inte vara avhängigt av det vi har runtomkring oss. Kanske är det så att hemligheten stavas Tacksamhet?

STRÄVAN EFTER MER

Tacksamhet fokuserar på vad vi har och inte på vad vi saknar. Tacksamhet finner sig när vi förhåller oss till livet som en gåva och inte något vi är berättigade till eller som resultat av vår egen insats. För livet ges ju oss som en gåva. Till stor del är det vår attityd som avgör om vi kan uppskatta det eller inte. Närvaro och acceptans är viktiga ingredienser i tacksamhet, så också öppenhet och stillhet.

Och inre stillhet behöver alls inte betyda att man måste sitta ner i någon slingrig kroppsställning med tummarna mot pekfingrarna. Att vandra och vara i rörelse kan tjäna syftet lika bra.

En som har stor erfarenhet av det är Gunnel Wählberg. Hon bor i Enviksbyn tillsammans med sin man Roland. Gunnel är engagerad i kyrkan sedan många år, dels som kyrkvård i Envikens församling, som ombud för Envikens blomsterfond och även som ordförande i kyrkofullmäktige, pastoratets högsta beslutande organ.

Sommarhalvåret spenderar Gunnel till stor del uppe i Grejsan, där familjen har en fåbodstuga. Där arrangerar hon sedan sommaren 2012 vandringar för allmänheten och efterfrågan är stor.

Vandringar för kropp och själ

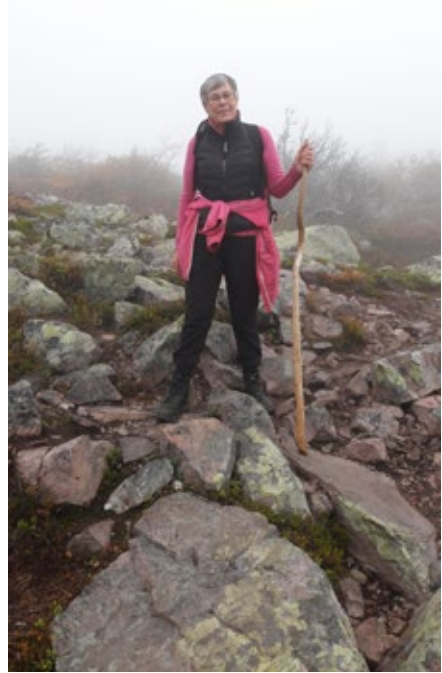
GUNNEL, BERÄTTA OM GREJSAN!

Grejsan är en fåbod med ursprung från 1600-talet. Den ligger 300 m över havet på en sydsluttning och utsikten är hämförande! Fåboden är fortfarande levande vilket betyder att det sommartid, ungefär från midsommar och framåt, finns får och getter där, ibland även kor och höns. Så har det faktiskt varit i obruten följd sedan 1600-talet, det är rätt svindlande att tänka på! I mån av tillgång finns fåbodprodukter till försäljning. Numera sker all tillverkning och skötsel av djuren förstås i privat regi.

HUR HITTAR MAN TILL GREJSAN?

– Fåboden ligger efter riksväg 50, cirka 6 mil från Falun, och kan lätt nås med bil. När man passerat infarten mot Bingsjö fortsätter man runt 2 km och svänger sedan vänster in på en liten skogsväg. Efter cirka 2 km når man en vändplan där man kan parkera.

– I närheten av vändplanen finns ett fikabord som man är välkommen att

använda. Därifrån har man en milsvid utsikt över berg och sjöarna Balungen och Draggan.

– Från vändplanen utgår en vandringsled upp till toppen av Grejsarberget. På vägen upp kan man se flera berg och sjöar åt Enviks- och Svärdsjöhållet. Väl uppe på Grejsarberget finns ett vindskydd och där har man en storslagen utsikt över Dalstuga och sjön Amungen.

HUR STARTADE DINA VANDRINGAR?

– År 2012 sökte jag projekt pengar från Skogsstyrelsens ”Väx med skogen”, för att starta upp vandringarna, sedan dess har jag hållit på. Tanken var och är att människor ska hitta till Grejsans fåbod och därifrån kunna göra kortare eller längre vandringar. Det handlar

kanske främst om att med hela sig själv, alla sinnen, få uppleva naturen och ta del av dess läkande, rekreerande kraft. Men vandringarna ska också ge kunskap om skogen och naturen, så att det ska kännas tryggare att ta sig ut på egen hand.

– Det är också viktigt att man får njuta av att äta i naturen. Jag serverar lunch där den milsvida utsikten är en extra krydda. Väl nere på fåboden avslutas med kaffe och hembakt kaffebröd, ”gofika”.

KAN VEM SOM HELST VARA MED?

– Vid mina guidade vandringar behöver man klara av att gå, i ganska långsam takt, ca 6 km och utför en ganska brant sluttning.

– Beställer man en vandring kan jag lägga upp den precis som beställaren önskar. Det kan vara att fira någon/

något med en upplevelse allt från bara fika i fåbodstugan till en strapatsrik vandring.

VAD TYCKER DU ÄR DET BÄSTA MED DIN VERKSAMHET?

– Dels är det såklart att få vara ute i skog och mark, det är det bästa jag vet. Jag har ett stort behov av att följa och leva med naturen, det utmanar både mentalt och fysiskt. Därför är jag så otroligt tacksam över att jag för några år sedan fick möjlighet att operera mina höfter och bli frisk från min artros. Innan det hade jag otroligt mycket värk och var helt oförmögen att gå eller stå längre än en halvtimme.

– Sen är det förstås roligt att få möta så många olika människor! Vi har bland annat haft en Massajkör, Bygdens Bryr Sig och några busslaster som gått kortare sträckor och sedan ätit eller fikat inne på fåbodtunet.

I ÅR UTÖKAR DU VERKSAMHETEN
OCH ERBJUDER ÄVEN PILGRIMS-
VANDRINGAR.

– Ja, det är nytt för i år. För ett par år sedan fick jag frågan av dåvarande kyrkoherde Gerhard Paping, om jag kunde göra en specialvandring för en nyvigd präst och en nyvigd diakon, Daniel och Markus, och då tyckte jag att pilgrimsvandring var passande. Och det blev faktiskt väldigt bra! Så i år är första och sista vandringen (30 maj och 15 september) just pilgrimsvandringar. Vi vandrar då i tystnad och deltagarna får färdas genom livet med olika nedslag i naturen som en symbol för ett visst skede i livet.

– Jag tror att denna typ av vandring ligger i tiden för nutidens stressade

människor och även om denna vandring är kort både tids- och avståndsmässigt, så tror jag att den sätter spår.

OM DU SKULLE GE NUTIDSMÄNNISKAN
ETT RÅD, VAD SKULLE DET VARA?

– Jag prisar långsamhetens lov. Vi har alldeles för bråttom, vi rusar fram och vill få så mycket gjort. Och det innebär att vi missar mycket av det som livet också vill bjuda oss. Som naturen, dess skönhet, växlingar, färger, dofter. Så mitt råd skulle vara att stanna upp och reflektera. Det bästa i livet är faktiskt gratis.

Bokning och frågor:

Gunnel Wählberg 073-22 73 692

Mailkontakt: enviksbym@outlook.com

Musik i som

kl 19.00 i våra kyrkor

Juni

Måndag 24/6 Sundborn

Soundborns med musiker

Torsdag 27/6 Envikens gamla kyrka

Tängerpojckarna med Karin

Juli

Måndag 1/7 Sundborn

Lars Ekströms Lineup

Tisdag 2/7 Svärdsjö

Pelle Gustafsson med vänner

Torsdag 4/7 Envikens gamla kyrka

Juniper Bay Gospel

Måndag 8/7 Sundborn

Sandén – Jonsson – Fredriksson

Tisdag 9/7 Svärdsjö

Anna-Karin Linder & Anna Frost Lönn

Torsdag 11/7 Envikens Gamla kyrka

Jazzt

Sommarmarkväll

Juli

Måndag 15/7 Sundborn
Elvings spelmanskapell

Tisdag 16/7 Svärdsjö
Folkmusikgruppen Irmelin

Torsdag 18/7 Envikens Gamla kyrka
Bo-Gustaf Thorell med vänner

Måndag 22/7 Sundborn
Dag Westling

Tisdag 23/7 Svärdsjö
Svärdsjö spelmanslag

Torsdag 25/7 Envikens gamla kyrka
Uffe Back med vänner

Tisdag 30/7 Svärdsjö
Thomas Nordin & Eldar Levgran

SUNDBORNS KYRKA, Midsommarafton 21/6 kl. 22.00

Musik i sommarnatten

Mattias Lies, sång och gitarr

Dylan-influerade visor som vuxit fram under mångårig solokarriär. Singersongwritern Mattias Lies gör sin första solospelning i sin hembygds kyrka.

Som nyinflyttad i Dalarna för nästan 20 år sedan var det ett privilegium att få följa Daniels Sven Olssons kurser "Dalarnas natur och kultur" på Högskolan Dalarna. Vi lyssnade till föredrag om Dalarnas geologi och djurliv, om författare och konstnärer och åkte på utflykter i buss.

Carl Larssons porträttsamling i Sundborns församlingshem

Vid ett tillfälle gick färden till Sundborn och Sven lyfte särskilt fram den intressanta porträttsamlingen i församlingshemmet där. Detta är då det i hela Falu kommun på olika sätt uppmärksammas att det är 100 år sedan konstnären Carl Larsson gick bort, är ett tips att du som inte har sett porträtten tidigare kan passa på att göra det.

DE AVMÅLADE

Carl Larsson har porträtterat tolv personer inklusive – på begäran – sig själv, mellan åren 1905 och 1918. Idag undrar nog många över att bara män har avbildats. Men i den tidens klass-samhälle reagerade man förmodligen mera över att bland målningarna finna inte bara prosten, ordföranden i kommunalnämnden, en kronolänsman, en riksdagsman, en överstelöjtnant och fjärdingsmannen utan också en målare, en smed, en snickare, en bonde och organisten i Sundborn. Konstnären

skriver i donationsbrevet 1916 till ordföranden i Sundborns sockens kommunalnämnd att han har avbildat "... sockenmedlemmar, neml. de om samhällets skötsel synnerligen förtjenta". Och så hade hantverkarna hjälpt paret Larsson att skapa sitt vackra och stilbildande hem och alla de avbildade var de deras goda vänner. Idag tillhör samlingen Falu kommun.

MÅLNINGARNA

I skriften "Carl Larsson-porträtten i Sundborns församlingsgård", 1985, funderar Birger Eriksson över inspirationskällor. Han nämner renässansens porträttkonst där individen fokuseras och Winter Carl Hanssons sirliga kurbitsar i Danielsgården i Bingsjö. Dem mötte Carl då han år 1890 vistades "... i djupet av urskogar bland Rättviks finnar". När det gäller ståndspersonerna finns ett slags bård i bildernas nedre del som dels ger plats för text

ÖPPETTIDER

1 JULI – 26 JULI

MÅNDAG TILL FREDAG

KL. 12.00–16.00

som berättar vem personen är, dels skapar en viss distans mellan betraktaren och den porträtterade. Någon sådan textbård finns inte på bilderna av hantverkarna, bonden och organisten. I flera av målningarna hittar man intressanta detaljer i bakgrunden, exempelvis en relief av Gustav Vasa bakom bonden Fredrik Forsberg, kasperdockor invid snickaren Hans Arnbom och bakom Carl Larsson själv skissen till kungen Domalde, som ska offras i den monumentala oljemålningen Midvinterblot. Reliefen och kasperdockorna kan man fortfarande se på Lilla Hyttnäs och Midvinterblot,

som refuserades 1916, fick äntligen sin plats i Nationalmuseums övre trapphall 1992.

MEN KVINNORNA DÅ?

Jo då, som vi vet målade Carl Larsson även av kvinnor, särskilt sin hustru Karin. Med anledning av detta minnesår visas en temporär utställning i anslutning till porträttsamlingen i församlingshemmets entré där de viktiga männen vägs upp av viktiga kvinnor i Sundborn.

Årets öppettider ser du här ovanför!

Satu Sundström,
ideell representant för Svärdsjö församling

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Under 2018 har både förtroendevalda och anställda arbetat med församlingsinstruktionen, som är ett styrdokument för pastoratets verksamhet. Den ger riktning för vad som pastoratet ska prioritera de kommande fyra åren. Här kan ni läsa om gudstjänster, barnverksamhet, körer, diakoni, mission och mycket mer.

Vill du läsa församlingsinstruktionen, gå in på pastoratets hemsida www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat, eller kom in på expeditionen och få ett exemplar utskrivet.

Juni

2

SÖNDAG KL 11.00
MUSIKGUDSTJÄNST
Sundborn
Hägerstens kammarkör

SÖNDAG KL 15.00
EKUMENISK
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Östansjö bönhus, tag
med egen kaffekorg.

SÖNDAG KL 16.00
GUDSTID
Enviken

6

TORS DAG KL. 18.00
VECKOMÄSSA
Enviken

9

Pingstdagen

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA FÖR HELA
PASTORATET
Enviken
Pastoratets kyrkokörer

10

MÅNDAG KL 18.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Svärdsjö, hos Hermine von
Scheele, Borgärdesvägen 7 A
Kaffe serveras.

13

TORS DAG KL. 18.00
VECKOMÄSSA
Enviken

16

*Heliga trefaldig-
hets dag*

SÖNDAG KL. 11.00
GUDSTJÄNST
Sundborn

16

*Heliga trefaldig-
hets dag*

SÖNDAG KL. 15.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
*Enviken, hos Anna-Britta Eriks-
son, Övertänger 183,*
Kaffe serveras.

SÖNDAG KL. 15.00
EKUMENISK
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Svärdsjö, Gårdviks bystuga.
Kaffeservering.

20

TORS DAG KL. 18.00
VECKOMÄSSA
Enviken

21

*Midsommar-
afton*

FREDAG KL. 22.00
MUSIK I MIDSOMMAR-
NATTEN, MATTIAS LIES
Sundborns kyrka

22

*Midsommar-
dagen*

LÖRDAG KL. 11.00
EKUMENISK MÄSSA
I FOLKTON
Svärdsjö, kyrkokören,
Svärdsjö spelmanslag

LÖRDAG KL. 11.00
GUDSTJÄNST
Enviken, Gamla Kyrkan
kyrkokören, kaffe serveras.

LÖRDAG KL. 18.00
MÄSSA
Sundborn

23

SÖNDAG KL. 11.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Danholn, Backa våtmark.
Tag med egen kaffekorg

Juli

23

SÖNDAG KL. 15.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Nysjöns fäbodar
Spelmän. Tag med egen kaffekorg

24

MÅNDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborns kyrka

27

TORS DAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla Kyrkan

30

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö

SÖNDAG KL. 14.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Karlsby fäbod. Tag med egen kaffekorg.

SÖNDAG KL. 16.00
KONSERT
Enviken
Jenny Ärnlov med vänner.

Med reservation för tryckfel och ändringar.
Se hemsidan, affischer och annonsering
i tidningen för senaste information och
vem som är tjänstgörande präst.

I höst börjar barngrupper och
barnkörer i pastoratet i vecka 36.
Håll koll och anmäl på hemsidan!
(from vecka 24)

1

MÅNDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn

2

TISDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö

4

TORS DAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla Kyrkan

7

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Sundborn

SÖNDAG KL. 15.00
EKUMENISK
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Linghed hos Agneta Ekstedt Frejd,
Ösängsvägen 1. Kaffe serveras.

8

MÅNDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn

9

TISDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö

11

TORS DAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla Kyrkan

14

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö

SÖNDAG KL. 11.00
GUDSTJÄNST
Sundbornsgården, Hobborn 3

Juli

14

SÖNDAG KL. 15.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
*Grejsans fäbod, kaffe serveras.
Vid regn är vi i Svabensverks kyrka.*

15

MÅNDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn

16

TISDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö

18

TORSDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla Kyrkan

21

Apostladagen

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken

SÖNDAG KL. 15.00
EKUMENISK
FRILUFTSGUDSTJÄNST
*Gammelfäbon, Åg.
Tag med egen kaffekorg.*

SÖNDAG 18.00
GOSPELGUDSTJÄNST
Sundborn, Västerås stifts Gospel

22

MÅNDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn

23

TISDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö

25

TORSDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla Kyrkan

28

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö

SÖNDAG KL. 15.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
*Enviken, kyrkbacken.
Tag med egen kaffekorg.*

SÖNDAG KL. 18.00
MÄSSA
Sundborn

29

MÅNDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn

30

TISDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö

Augusti

1

TORSDAG KL. 18.00
VECKOMÄSSA
Enviken

4

Kristi förklaringsdag

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken, Gamla Kyrkan

SÖNDAG KL. 18.00
MÄSSA
Sundborn

Augusti

8

TORS DAG KL. 18.00
VECKOMÄSSA
Enviken

11

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken

SÖNDAG KL. 14.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Korsån, tag med egen kaffekorg.

SÖNDAG KL. 15.00
EKUMENISK
FRILUFTSGUDTJÄNST
Böle missionshus, tag med egen kaffekorg.

15

TORS DAG KL. 18.00
VECKOMÄSSA
Enviken

18

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Sundborn

SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Lumshedens kapell

SÖNDAG KL. 18.00
MÄSSA
Envikens gravkapell

På onsdagar hittar du
pastoratets predikoturer
i DT och DD.

22

TORS DAG KL. 18.00
VECKOMÄSSA
Enviken

25

SÖNDAG KL. 11.00
EKUMENISK GUDSTJÄNST
Boda Missionskyrka

SÖNDAG KL. 11.00
GUDSTJÄNST
Sundborn

SÖNDAG KL. 16.00
GUDSTID
Enviken

29

TORS DAG KL. 18.00
VECKOMÄSSA
Enviken

Sommarexpedition öppettider Svärdsjö

Under vecka 26-32 kommer expeditionen i Svärdsjö att vara öppen onsdagar mellan kl 13-15.

Fondhantering under sommaren

All fondhantering under sommaren hänvisas till Svärdsjö expedition. I Enviken är den sista öppettiden torsdag 2 juni, och därefter öppnas fondmottagningen torsdag den 15 augusti.

Våra fastigheter & kyrkogårdar

SÄSONGSPERSONAL I PASTORATET

I dagarna har rekrytering av årets säsongspersonal slutförts. Vi hälsar samtliga anställda, såväl nya som gamla, varmt välkomna till säsongen 2019.

SVARTNÄS KYRKA OCH KYRKOGRÅRD

Under vintern har det beslutats om att stänga Svartnäs Kyrka. Det beror på att kyrkan är behäftad med fukt- och mögelangrepp vilket i sin tur bidrar till ett ohälsosamt klimat. I skrivande stund pågår det ett arbete med att installera permanenta avfuktare som har till uppgift att bromsa pågående angrepp. Det är vår förhoppning att kyrkan, i framtiden, skall kunna öppnas för tillfälliga arrangemang.

Under försommaren kommer en ny askgravplats att anläggas på Svartnäs Kyrkogård. Askgravplatsen kommer att rymma ett 10-tal gravplatser.

LUMSHEDENS KYRKOGRÅRD

Planeringen för en ny askgravplats i Lumsheden har påbörjats. Det är vår förhoppning att den skall kunna vara på plats under året och då under den senare delen av hösten.

SVÄRDSJÖ KYRKA OCH KYRKOGRÅRD

En ny askgravplats kommer att anläggas på Svärdsjö kyrkogård under sommaren. Askgravplatsen kommer att rymma ett 20-tal gravplatser.

Sundborn är nu Fair Trade diplomerade

Sundborns församling har blivit en del av pastoratets Fair Trade-arbete.

Detta uppmärksammades 7 april, då Jimmy Nilsson från SENSUS diplomerade Sundborns församling.

Arbetet med att förse Svärdsjö kyrka med nya siddynor har påbörjats och beräknas vara klart under sommaren. Samtliga bänkar i huvudskeppet kommer att förseas med dessa. Det är vår förhoppning att dessa skall bidra både estetiskt och till en bekvämare upplevelse.

SOMMARFÖRVARING
AV LYKTOR

Till er som har ljuslyktor eller annan utsmyckning på era gravar.

Inför sommaren vill vi att ni tar hem era ljuslyktor eller annan utsmyckning då de annars riskeras att skadas i samband med klippning och trimning runt gravarna. Skall dessa vara kvar måste de placeras i rabatten framför gravstenen.

MARKERINGSKNAPPAR

gäller bara Svärdsjö kyrkogård

De pinnar med färgade knappar, som finns vid gravar där innehavaren har tecknat gravskötselavtal, beskriver vilken typ av plantering som beställts. Dessa färgmarkeringar underlättar för personalen vid deras arbete med att plantera och göra fint vid gravarna.

Torsten Byström
Kyrkogårds- och Fastighetschef

SVENSKA KYRKANS

INTERNATIONELLA ARBETE

Från och med 5 maj byter Svenska kyrkans internationella arbete namn till ACT Svenska kyrkan. Det nya namnet har kopplingar till den världsvida ACT-organisationen, som är ett samarbete av kyrkor världen över kring biståndsarbete. Namnändringen är en del av ett större arbete kring att öka kännedomen om Svenska kyrkans arbete för behövande i andra länder.

Börje fortsätter

Vi har glädjen att berätta att Walters Börje Edenius kommer att fortsätta tjänstgöra hos oss som kantor, numera som heltidsanställd fram till sommaren 2020!

Varför firar vi egentligen

Ensam är inte stark. Det är svårt att tro på egen hand, vi behöver varandra. Och kyrkans tro är att vi människor behöver Gud. Gudstjänsten är *ett* sätt att, tillsammans med andra, få fokusera på Gud.

Inte så att Gud bara finns i kyrkan på söndagen; *allt* har med Gud att göra – matlagning, blöjbyten, bilreparationer, fotboll, vardagsbekymmer och glädjemen, förtvivlan och hopp. Gudstjänst är inte att fly undan allt det vardagliga, utan vill snarare vara en hjälp att se det gudomliga i allt detta.

Gudstjänstens huvudärende är att gestalta berättelsen om Jesus Kristus, hans liv, död och uppståndelse, hur han öppnade Guds rike för alla människor.

Söndagen är den stora gudstjänstdagen därför att den i kyrkans historia räknas som den första dagen, skapelsen, omvandlingen av mörkret till ljus. Söndagen är också dagen då Kristus uppstod från döden.

Vårt pastorat, som sedan 2018 består av Svärdsjö, Envikens och Sundborns församlingar, är ett tydligt exempel på att en gudstjänst kan gå till på många olika sätt. Traditionella gudstjänster med eller utan nattvard, musikgudstjänster, gudstjänster med fokus på barn och familj, ungdomsmässor, Messy Church och nytillskottet Gudstid.

Gemensamt för alla dessa olika gudstjänstformer är att läsning ur bibeln och tolkning av vad bibelordet betyder för oss idag är bärande delar.

Att hitta former att samlas kring som passar alla, det är svårt, för att inte säga omöjligt. Av den enkla anledningen att vi människor är olika, har olika preferenser, längtor och behov.

Det är ofta glest i bänkraderna på våra vanliga gudstjänster och behovet av att fundera över varför det är så, är stort, inte bara i vårt pastorat utan i hela kristenheten. På sina håll växer kyrkan, ofta i länder där människor är utsatta för förtryck och lever i materiell fattigdom – det verkar vara en mylla som evangeliet om Jesus trivs bra i.

Frågan är om det helt enkelt är så att människor i vårt land har det för bra idag, för att bry sig om Gud, Jesus och tro? Att andra trygghetsfaktorer är mer primära är väldigt tydligt. I vår del av världen *har* vi det bra, inte minst materiellt sett, kanske bäst i hela världshistorien – men *mår* vi bra? Larmrapporterna om den psykiska ohälsans utbredning – i alla åldrar – duggar

gudstjänst?

oroväckande tätt och allt fler lider av ofrivillig ensamhet. Det känns som att någonting ”i systemet” är fel, att samhället kallnar. Vad är det egentligen som är fel? Kan brist på gudstro vara en del av förklaringen?

Gudstro är inte primärt tron att det finns ett liv efter döden, vilket verkar vara en generell uppfattning. Gudstro är så mycket mer. Det är hjälp att se det gudomliga mitt i allt det vardagliga, det är att känna tacksamhet och förundran även om livet prävar och det är att bäras av en tillit att vi alla är önskade, älskade och omhändertagna.

Gud är kärlek, kärlek till allt levande. Gud står alltid på det godas sida, det som läker, tröstar, förlåter, upprättar, bär, bygger upp. Att leva sitt liv inför Guds ansikte är en stor nåd. Inte så att tron innebär att allt plötsligt blir bra, att

man alltid är lycklig eller mår prima. Inte så att varken yttre eller inre prövningar försvinner. Men att ha en gudstro kan göra stor skillnad på hur man möter den verklighet man står i. Någon har uttryckt det så här: ”Det är inte hur man har det, utan hur man tar det”. Kyrkans övertygelse och erfarenhet är att tron och trons gemenskap kan hjälpa oss att ha fokus på det som är bra snarare än på bristen, se att glaset faktiskt är halvfullt och inte halvtomt ...ja ni fattar. Kyrkans förhoppning och vilja är vara en hjälp att, med frågor och invändningar, tvekande och trevande, komma till eller behålla den vissheten.

Att upptäcka gudstjänsten, det som sker, sägs och sjungs, är en möjlighet att se sitt eget liv i ett större sammanhang. Trots det kan orden och det som sker i gudstjänsten kännas konstigt och irrelevant om du är ovan gudstjänstfirare. Ge gudstjänsten tid. Ge Gud tid – och se vad som händer!

Jenny Ärnlov
präst

Om Gudstid

– LITEN KVARTALSRAPPORT:

Gudstid, så som vi sedan årsskiftet firar gudstjänst i Envikens kyrka. Det är ett försök att hitta nya vägar för människor att lära känna Gud, varandra och sig själva

Nu har det här försöket pågått en tid – och vi har aktivt lyssnat runt och bett

om människors synpunkter. Det känns otroligt angeläget att det finns ett öppet och lyhört samtal kring Gudstid. Det finns inget facit, ingenting är skrivet i sten, ingen har hela sanningen – men vi hoppas och tror att vi tillsammans kommer att landa i något som blir en själens lisa för många.

VAD HAR VI DÅ FÅTT HÖRA?

Det många lyfter fram är att **man saknar musiken**, kompet till psalmerna. **Därför kommer vi att se till att det i möjligaste mån alltid finns en musiker med.** Och, för trygghetens skull, **alltid minst en anställd.**

Gudstid rymmer ett par **delningsrundor**, möjlighet för den som vill, att dela tankar och reflektioner. Några har uttryckt att det känns **alldeles för personligt** att göra det i detta sammanhang – därför kommer vi **framöver att fokusera mer på själva bibelordet** och hur detta kan vägleda oss i livet.

Vi kommer även att fortsätta sitta på stolar längst fram i kyrkan, trots att några har uttryckt att man hellre kryper ner i en bänkrad lägre bak. Vi tror helt enkelt att **det gör gott för gemenskapen att vi kan se varandra i ögonen.**

Som komplement till Gudstid, firar vi **veckomässa varje torsdag kl.18** i Envikens kyrka. Alla söndagar finns också möjlighet att fira traditionella gudstjänster i pastoratets andra kyrkor, i Svärdsjö och Sundborn.

Vid större, mer traditionstyngda söndagar såsom första advent, jul, påsk, Kristi himmelfärds, pingst, midsommar, allhelgona, domsöndag **blir det förstas vanliga gudstjänster** (se kalendariet och annan annonsering).

Sista lördagen varje månad har vi även Musik vid helgsmål och några gånger per termin Messy Church.

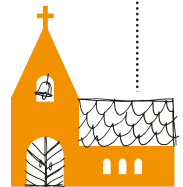
Välkommen att boka dop, vigsel och begravning i Svärdsjö, Enviken och Sundborn

Telefon 0246-79 89 00 (växel) 8.00-16.00

Övriga ärenden 0246-79 89 01 (Lena Halvars Hedman)
svardsjo.pastorat@svenskakyrkan.se

Gäller även för urnsättning

Det blev fel i förra numret när vi skrev om urnsättning.
Kontakta Lena Halvars Hedman - 0246-79 89 01 inte vaktmästarna.

ÄNTLIGEN VÅR

Våren är en fantastisk och efterlängtat tid på året. Snön hinner knappt försvinna förrän gräset börjar grönska och vårbloomorna bara plötsligt står där. Dagarna blir längre och solen värmer skönt. Den där första kaffekoppen ute i det fria är något alldeles extra.

TID FÖR REDOVISNING

Vår betyder att det är dags att redovisa verksamhet och ekonomiskt utfall för 2018. Vi kan notera att vårt ekonomiska läge i pastoratet är stabilt och i balans. Det är också viktigt att se över så att vi förvaltar våra ekonomiska medel på bästa sätt. Det innebär inte bara att få utdelning utan vi också noggrant försäkrar oss om att våra medel är placerade etiskt och hållbart över tid. Vi lever i en ekonomiskt turbulent tid så vaksamhet är av stor vikt, vilket vi alltför ofta påminns om i media.

TID FÖR GENOMGÅNG AV VÅRA FASTIGHETER

Under vårvintern har vårt digitala fastighetsregister blivit färdigt. Registret ligger till grund för vård- och underhållsplan så att vi kan hålla våra byggnader och mark i gott skick. Kyrkorna har dokumenterats av ett specialteam i 3D-teknik. Det hjälper oss i samband med renoveringar och underlättar när vi söker antikvarisk ersättning. Övriga byggnader har mätts upp i egen regi.

Det återstår sedan att beskriva hur våra byggnader används. Det ska göras en lokalförsörjningsplan.

TID FÖR ANSTÄLLDA OCH FÖRETROENDEVALDA

16 mars samlades anställda och förtroendevalda till en pastoratsdag. Temat inriktades på vår ungdomsverksamhet. En stor del av tiden ägnades åt att det tyvärr är många yngre som far illa på olika sätt idag. I vårt arbete ska vi vara uppmärksamma på om vi möter ungdomar som inte lever under goda förhållanden.

TID FÖR VILA OCH UPPBYGGNAD

Sommaren och ledighet är av stor betydelse för alla. Viktigt att planera så det finns tid att vara ute i naturen och att få vara med familj, släkt och vänner. Ibland kommer känslan att vi håller på att glömma bort att umgås med varandra.

TID FÖR MUSIK

Under sommaren bjuds fina tillfällen att njuta av härlig musik. Passa på och se i vår kalender vad som bjuds – säkert finns något du inte vill missa ... Vill önska Er alla en härlig sommar med männdger av trevligheter och gemenskap.

Hans Matsols
kyrkorådets ordförande

Ingela Blomström Diakon

Familj: Min familj är stor och helt underbar och består av två barn, tre barnbarn, två hundar, en katt och en make.

Bor: Vi bor i Falun men har sommarstuga vid Stortjärn, Gårdvik och i skogen, mellan Idre och Grövelsjön.

Gör på fritiden: Naturen är viktig del i mitt liv.

Vägmärken – markeringar som leder oss att följa vägen

Det är en ynnest att få vara student i Uppsala vid 55 års ålder och läsa det sista året på Svenska Kyrkans Utbildningsinstitut till diakon. Lika berikande är det vara inneboende hos Kristina som är född i Enviken och lämnade Dalarna för att läsa teologi på 60-talet i Uppsala.

Jag är tidsoptimist och framför allt på morgonen. En jättekall vintermorgon tog jag genvägen genom Uppsala gamla kyrkogård för att inte komma försent till skolan. Med snabba steg och andan i halsen stannar jag till och står framför Hjalmar Hammarskjölds stora familjegrav. När jag närmar mig ser jag att även Hjalmars son Dag Hammarskjöld finns här. FN:s generalsekreterare från 1953 och till sin död 1961, när han dog i en flygplansolycka.

1982-83 var jag utbyesstudent i Windsor, Ontario i Kanada och vistades i New York till och från, och det är svårt att inte lägga märke till FN-skrapan i NY. I denna enorma byggnad inrättade

Dag Hammarskjöld ett meditationsrum i april 1957. Där finns ett klippblock från Sverige, mitt i rummet, och på det faller en ljustråle ner.

Hammarskjöld skriver om detta klippblock i sin bok Vägmärken och kallar klippblocket ”The Uncarved Block”. Det handlar om att vi alla människor bär inom oss ett centrum av stillhet som är omgivet av tystnad. En människosyn där alla vi möter bär på detta centrum, denna stillhet, som en inre ocean, en helighet som varje människa har.

Nu börjar en ny tid i mitt liv, som diakon i Svärdsjö, Enviken och Sundborns pastorat och jag känner en stor tacksamhet att få arbeta i pastoratet som diakon.

Jag vigs till diakon på pingstdagen den 9 juni kl 11 i Domkyrkan i Västerås av Biskop Mikael Mogren. Min tjänst i pastoratet börjar jag dagen efter vigningen den 10 juni – och jisses vad jag längtar!

Ingela Blomström

Kontaktuppgifter till oss

FÖRSAMLINGSEXPEDITION

Soldatvägen 12, 790 23 Svärdsjö

svardsjo.pastorat@svenskakyrkan.se

Växel, bokning av dop, vigsel och begravning

Lena Halvars Hedman - övriga ärenden

www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat

*Sommartider på
expeditionen
se sid 15*

0246-79 89 00

0246-79 89 01

KYRKORÅDET

Hans Matsols, Kyrkorådets ordförande hans.matsols@svenskakyrkan.se

PRÄSTER

Kalle Bengtz, kyrkoherde	kalle.bengtzt@svenskakyrkan.se	0246-79 89 06
Jenny Ärnlov, Enviken	jenny.arnlov@svenskakyrkan.se	0246-79 89 25
Camilla Vallhagen, Sundborn	camilla.vallhagen@svenskakyrkan.se	023-669 63 01
Präst, Svärdsjö – vakant		

MUSIKER

Walters Börje Edenius, Svärdsjö		070-666 96 55
Jonas Pehrs, Enviken	jonas.pehrs@svenskakyrkan.se	0246-79 89 24
Margareta Hälleberg Störling, Sundborn	margareta.storling@svenskakyrkan.se	023-669 63 02

BARN OCH UNGDOM

Maria Emanuelsson, Enviken	maria.emanuelsson@svenskakyrkan.se	0246-79 89 21
Johan Halvarsson, Svärdsjö	johan.halvarsson@svenskakyrkan.se	0246-79 89 05
Marie Kempff, Sundborn	marie.kempff@svenskakyrkan.se	023-669 63 03
Mia Söderlund, Sundborn	mia.soderlund@svenskakyrkan.se	023-669 63 04
Annika Östberg, Svärdsjö	annika.ostberg@svenskakyrkan.se	0246-79 89 13

DIAKONI

Ingela Blomström, diakon	ingela.blomstrom@svenskakyrkan.se	0246-79 89 09
--------------------------	--	---------------

EKONOMI

Karin Norling, kamrer	karin.norling@svenskakyrkan.se	0246-79 89 02
-----------------------	--	---------------

SERVICE OCH KYRKOGRÅRD

Torsten Byström, kyrkogårds och fastighetschef	torsten.bystrom@svenskakyrkan.se	0246-79 89 16
Nils-Erik Eriksson, Svärdsjö	nilserik.eriksson@svenskakyrkan.se	0246-79 89 07
Johan Backlund, Enviken	johan.backlund@svenskakyrkan.se	0246-79 89 22
Henrik Murmester, Sundborn	henrik.murmester@svenskakyrkan.se	023-669 63 05
Ove Nicklasson, Svärdsjö	ove.nicklasson@svenskakyrkan.se	0246-79 89 10

Välkommen till sommarens friluftsgudstjänster

2 juni

1 kl. 15.00 Östansjö bönhus

10 juni

2 kl. 18.00 Borgärdesvägen 7 A, Svärdsjö

16 juni

3 kl. 15.00 Övertånger 183, Enviken
4 kl. 15.00 Gårdviks bystuga, Svärdsjö

23 juni

5 kl. 11.00 Danholn, Backa våtmark
6 kl. 15.00 Nysjöns föbodar, spelmän

30 juni

7 kl. 14.00 Karlsby föbod

7 juli

8 kl. 15.00 Ösängsvägen 1, Linghed

14 juli

9 kl. 15.00 Grejsans föbod
Vid regn är vi i Svabensverks kyrka.

21 juli

10 kl. 15.00 Gammelfäbon, Åg

28 juli

11 kl. 15.00 Enviken, kyrkbacken

11 augusti

12 kl. 14.00 Korsån
13 kl. 15.00 Böle missionshus

Nästa nummer kommer ut i slutet av augusti!

